

Personalutbildningsstatistik

2008

UF0502

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	5
0.12	Uppläggning och genomförande	5
0.13	Internationell rapportering	6
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
1	Översikt	7
1.1	Observationsstorheter	7
1.2	Statistiska målstorheter	7
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	8
1.4	Dokumentation och metadata	8
2	Uppgiftsinsamling	9
2.1	Ram och ramförfarande	9
2.2	Urvalsförfarande	9
2.3	Mätinstrument	9
2.4	Insamlingsförfarande	9
2.5	Databeredning	9
3	Statistisk bearbetning och redovisning	10
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	10
3.2	Redovisningsförfaranden	12
4	Slutliga observationsregister	13
4.1	Produktionsversioner	13
4.2	Arkiveringsversioner	13
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	13

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Befolkningens utbildning

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Mattias Fritz
Telefon: 019-17 62 67
Telefax: --
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Mattias Fritz
Telefon: 019-17 62 67
Telefax: --
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Registret avidentifieras i enlighet med Lagen (2001:99) om den officiella statistiken 19§. Bevarandebehovet är under utredning.

0.9 EU-reglering

EU-reglering saknas.

0.10 Syfte och historik

Syfte

Syftet med personalutbildningsstatistiken är att beskriva personalutbildningens omfattning och innehåll samt fördelning bland olika undergrupper av de sysselsatta inom arbetskraften.

De viktigaste målstorheterna är:

- Deltagande i personalutbildning
- Omfattning av personalutbildning

De viktigaste redovisningsgrupperna är

Kön, ålder, utbildningsbakgrund.

Historik

Datainsamlingar om personalutbildning har gjorts sedan 1986. Datainsamlingen sker med tilläggsfrågor i SCB:s arbetskraftsundersökning, AKU. Målpopulation är sysselsatta i arbetskraften i åldern 16-64 år. Undersökningar avseende första halvåret under ett kalenderår har genomförts för vart och ett av åren 1986-1987, 1989-1990 och varje år fr.o.m. 1992. Mellan åren 1995-2003 genomfördes även mätningar avseende andra halvåret. Därefter upphörde

undersökningen för att återupptas våren 2006, med en undersökningen avseende första halvåret.

Statistik finns publicerad i Statistiska meddelanden (SM) för första halvåret 1986-1987, 1989-1990, 1992-1994 och för båda halvåren mellan åren 1995-2003 och för första halvåret 2006.

Personalutbildningskostnader finns publicerade för vart och ett av åren 1994-1999 i serien Bakgrundsfakta till Arbetsmarknads- och Utbildningsstatistiken (Bf). Personalutbildningskostnader för åren 1995, 1998-2001 samt en hel del annan statistik återfinns på SCB:s webbplats (www.scb.se). En del statistik för äldre årgångar (före 1995) finns publicerad i serien Bakgrundsfakta om vuxenutbildning. Via SCB:s webbplats finns tillgängligt under senare år utgivna pressmeddelanden från undersökningen. Ett temabladd om personalutbildning under perioden 1986-1998 publicerades under 1999. Två temabladd om personalutbildning av EU-undersökningen Continuing Vocational Training Survey (CVTS2) publicerades under 2002. I några fall har också publicering gjorts i serien Information om arbetsmarknad och utbildning (IAM).

0.11 Statistikanvändning

Användare av statistiken är bl.a. myndigheter med olika ansvarsområden inom utbildning och arbetsmarknad, arbetsmarknadens parter och intresseorganisationer, Utbildningsdepartementet, ITPS, IFAU, Arbetsmarknadsdepartementet, NUTEK, forskare inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdet, massmedia, utbildningsanordnare och allmänheten.

Presentationen av resultaten från undersökningen i SM och i statistikdatabaserna har ändrats från och med 2008 års undersökning. Ett förslag på innehåll i SM:et skickades under våren 2008 till Utbildningsdepartementet, Näringslivsdepartementet, TCO och LO.

Inför undersökningen 2006 bjöds användarna av statistiken in för diskussion. Beslut togs om att genomföra undersökningen så oförändrad som möjligt, jämfört med tidigare år. Detta för möjligheten att jämföra resultaten över tid. Det fanns dock motiv för att ändra en frågeställning om utbildningen var företagsspecifik eller inte, då den ansågs oklar.

Vid mötet fanns representanter från Utbildnings- och kulturdepartementet, Näringslivsdepartementet, IFAU, SOFI och LO.

Undersökningen lades ner efter insamlingen av andra halvåret 2003. Motivet var att det skulle finnas annan statistik som täckte behovet.

0.12 Uppläggning och genomförande

Från och med 2006 genomförs undersökningen vartannat år, med första halvåret som referenstid. Undersökningen genomförs som en tilläggsundersökning i samband med arbetskraftsundersökningarna (AKU) i juni och december de år 2 undersökningar genomförts per år. Uppgifter

insamlas varje undersökningsomgång med retrospektiva frågor om det senast förflutna halvåret.

Urvalsram till undersökningen är SCB:s register över totalbefolkningen (RTB).

Bruttourvalet i varje undersökningsomgång utgörs av ca 13 000 individer i åldern 16-64 år som ingår i AKU:s urval. Datainsamling sker genom datorstödda telefonintervjuer med de utvalda individerna.

Formulering av frågor

SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändarna. Merparten av frågorna är återanvända från tidigare år. Undersökningen utgjordes av 21 tillägsfrågor i AKU.

0.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Angivande av osäkerhetsmått i form av konfidensintervall i anslutning till redovisade värden har införts från och med 2008 års undersökning i samtliga tabeller. Likaså gäller tabeller i databaserna, där konfidensintervall inte redovisats tidigare. Inga ytterligare förändringar är planerade.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Sysselsatta enligt arbetskraftsundersökningen i juni 2008 i åldern 16-64 år.

1.2 Statistiska målstorheter

Volymuppgifter vad avser personalutbildning redovisas i form av antal och andel individer och kurser för olika grupper av individer och kursämnesområden. Volymuppgifter redovisas även som en kvot mellan total utbildningstid och total arbetstid för olika grupper. Utbildningstidens längd för olika grupper av individer och kurser uttrycks vanligen med genomsnitt.

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
<i>Deltagande personer</i>			
sysselsatta i åldern 16-64 år	kön, åldersgrupp, region, arbetsmarknadssektor, näringsgren, företagsstorlek, tidigare utbildning, facklig huvudorganisation	utbildningstidens längd	antal, andelar, konfidensintervall
sysselsatta i åldern 16-64 år	kön, åldersgrupp, region, arbetsmarknadssektor, näringsgren, företagsstorlek, tidigare utbildning, facklig huvudorganisation, anställningstid	personalutbildningstid i förhållande till total arbetstid, deltagare, dagar för de som deltagit	andelar, antal, konfidensintervall
<i>Kursdeltagare</i>			
sysselsatta i åldern 16-64 år	kön, antal dagar	utbildningsinriktning	antal, andelar, konfidensintervall
sysselsatta i åldern 16-64 år		utbildningsanordnare	antal, konfidensintervall
sysselsatta i åldern 16-64 år	kön, sektor	utbildningens förläggning	Antal, andelar, konfidensintervall
sysselsatta i åldern 16-64 år	kön, sektor	typ av utbildning	Antal, andelar, konfidensintervall
sysselsatta i	Kön, sektor	utbildningens	Antal, andelar,

åldern 16-64 år		inriktning	konfidensintervall
-----------------	--	------------	--------------------

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Databaser

Uppgifter om personalutbildning finns i SCB:s *Statistikdatabasen (SSD)* som nås via www.scb.se/uf0502

Publikationer

Resultat från undersökningen redovisas i Statistiska meddelanden (SM) med förklarande text, tabeller och diagram.

Mikrodata

SCB utför på beställning bearbetningar på primärmaterial. Aidentifierat material för forskningsändamål kan utlämnas efter särskild prövning.

1.4 Dokumentation och metadata

Statistiken är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem. Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i innevarande dokument, *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0502.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Urvalsram till undersökningen är SCB:s register över totalbefolkningen (RTB). Bruttourvalet i varje undersökningsomgång utgörs av ca 13 000 individer i åldern 16-64 år som ingår i AKU:s urval.

2.2 Urvalsförfarande

Urvalet är ett så kallat 2-fasurval med kalibrerade uppräkningsvikter. Första fasen utgörs av urvalet till AKU. Den andra fasen består av ett urval av svarande i AKU.

2.3 Mätinstrument

SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändarna. Merparten av frågorna är återanvända från tidigare år. Undersökningen har 21 tilläggsfrågor i AKU. Fyra av dessa frågor är tillfälliga och har varit till för att uppdatera modellen för att beräkna kostnader.

2.4 Insamlingsförfarande

Undersökningen genomförs som en tilläggsundersökning i samband med arbetskraftsundersökningarna (AKU) i juni. Databaserad insamling sker genom datorstödda telefonintervjuer med de utvalda individerna. Uppgifter insamlas varje undersökningsomgång med retrospektiva frågor om det senast förflutna halvåret.

2.5 Databeredning

All bearbetning har från och med 2008 gjorts med hjälp av statistikprogrammet SAS. Program har skapats för en strukturerad granskning av datamängden både för enskilda variabler och för granskning mellan variabler. Detta för att minska den manuella hanteringen och för att kvalitetssäkra arbetssättet. Genom att använda tilläggsprogram till SAS för 2-fas urval går det dessutom att beräkna konfidensintervall för statistikvärdena på ett korrekt sätt.

Manuell kodning sker av personalutbildningens ämnesinnehåll enligt standard för klassificering av svensk utbildning för utbildningsinriktning (SUN 2000inr). Då SUN2000 inte är uppbyggd för kurser utanför det reguljära utbildningssystemet är det i vissa fall svårt att koda. Kodningen är även personberoende, vilket kan ge upphov till vissa systematiska fel.

Redovisningen av utbildningsinriktning har av denna anledning begränsats och är numera inte fördelad på några undergrupper förutom kön.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Det insamlade materialet granskas, därefter används färdiga SAS-skript för att ta fram underlag till tabeller i SM och Statistikdatabasen. Underlaget till tabellerna är så utformat att det enbart behövs layoutbearbetning innan det offentliggörs. Detta medför minskad risk för fel i bearbetningen och underlättar i framställningen av tabeller.

Utbildningen längd

För personer som angett att de deltagit i utbildning mindre än 1 dag räknas ½ dag.

För utbildning en hel månad räknas 20 utbildningsdagar.

I de fallen där det saknas uppgifter om omfattningen på utbildningen, i dagar eller i studietimmar per dag, har ett medelvärde bland de svarande används.

De deltagande personernas utbildningar summeras och då betraktas 7 timmars utbildningstid som en utbildningsdag. Utbildningstiden maximeras till 960 timmar (120*8).

Antalet dagar i utbildning beräknas utifrån antalet timmar:

0-7 timmar	< 1 dag
7-14 timmar	1-2 dagar
14-35 timmar	3-5 dagar
36-140 timmar	6- 1 månad
> 140 timmar	> 1 månad

För redovisning av utbildningstid för olika utbildningsformer (lärarledd/kurser, seminarium/handledd utbildning/självstudier) delas antalet timmar upp efter den angivna utbildningsformen.

Arbetstid

Vid beräkning av arbetstid räknas antalet arbetstimmar per vecka om till antal arbetstimmar under första halvåret. Om uppgift saknas används medelvärdet för antalet arbetstimmar.

Regioner

Regioner skapas med hjälp av personens hemkommun. Gruppering sker enligt Nutek:s indelning i regionfamiljer. De två minsta regionerna "Småregioner privat sysselsättning" och "Småregioner – offentlig sysselsättning", slås samman till en redovisningsgrupp.

Företagsstorlek

För frågan om företagsstorlek har de svarande svårt att skilja mellan arbetsställe och företagsstorlek. För personer inom landstingssektor sätts den största storleksklassen "över 1000 anställda" eftersom samtliga landsting tillhör den storleksklassen. För kommunanställda används den svarandes hemkommun och företagsstorleken sätts efter Lönestrukturstatistikens redovisning av antalet anställda per kommun. Det är inte säkert att personen arbetar och bor i samma kommun, så det finns en viss risk för att det inte blir korrekt. Men felet bedöms som litet då kommunerna finns inom de största storleksklasserna, det blir ett större fel om personen har angett antal anställda på ett arbetsställe (till exempel antal anställda på ett äldreboende).

Inom den statliga och privata sektorn kan ingen kontroll göras. För personer som inte besvarat frågan används AKU-frågan om hur många som arbetar på arbetsplatsen, om uppgiften finns.

Ett önskemål är att de inom landsting eller kommunal sektor inte skulle behöva besvara frågan, men det har inte gått att lösa tekniskt.

Utbildningsinriktning

För att kunna bedöma vilken inriktning utbildningen har finns det med två frågor:

"Räkna upp alla utbildningar, konferenser, seminarier eller studiedagar som du deltagit i"

"Vilket var det huvudsakliga innehållet eller huvudämnen i"

Dessa två frågorna läggs in tillsammans med kön, yrke och näringsgren i en kodningsapplikation, specialgjord för denna undersökning. I applikationen finns en lista med tidigare kodade kurser, som skall vara ett hjälpmedel i kodningen. Kursnamn och huvudsakligt innehåll kommer upp i applikationen och det finns möjlighet att söka på liknande uppgifter ur hjälplistan. Kodningen skall göras till utbildningsinriktning enligt SUN2000.

Det är svårt att bedöma kursens innehåll och att hitta en lämplig kod. SUN2000 är uppbyggd för det reguljära utbildningssystemet och är inte anpassat efter kortare kurser. Det är också allt vanligare med kurser och utbildningar med ett flerdimensionellt innehåll, tex miljö och data. Kodningen utförs av personal med goda kunskaper om SUN2000 och med erfarenhet av tidigare SUN2000-kodningar. Men det finns risk för vissa systematiska fel då kodningen är personberoende.

Anordnare

Frågan om vem som i huvudsak anordnade utbildningen är svår att besvara. Det kan vara en kurs i företagets lokaler med en externa anordnare, det kan också vara det egna företaget som anordnare en utbildning men hyr lokaler för att genomföra utbildningen. Den anställde

vet inte alltid de faktiska förhållandena och det innebär att svaren skall tolkas med viss försiktighet.

Redovisningen sker därför enbart efter antal deltagare och genomsnittligt antal dagar per anordnare. Inga andra nedbrytningar på undergrupper redovisas.

Facklig tillhörighet

För att skapa redovisning efter facklig tillhörighet används 3 variabler.

En fråga tar upp facklig anslutning eller ej (där hämtas de ej fackanslutna). De som svara ja får frågan om facklig centralorganisation, (där hämtas uppgifter om tillhörighet i LO, TCO och SACO). För de som angett att deras anknytningsgrad till arbetsmarknaden är att de arbetar som egna företagare eller medhjälpare, används den informationen.

Utbildningsnivå

Indelningen i förgymnasial- gymnasial- och eftergymnasial utbildning skapas med hjälp av utbildningsregistrets information om personers högsta utbildning.

Resor, övernattning oh antal kursdeltagare

I undersökningen 2006 och 2008 ingick frågor om resor, övernattning, antal kursdeltagare. Dessa frågorna var med för att uppdatera tidigare använd kostnadsmodell. Under våren 2008 gjordes en kvalitetsgenomgång av kostnadsmodellen och beslut togs om att inte använda den. Anledningen är att modellen inte ger tillräckligt bra kvalitet på de framtagna uppgifterna.

3.2 Redovisningsförfaranden

På SCB:s webbplats finns *Statistiska meddelandet* samt *Tabeller & diagram* tillgängliga i samband med publiceringstillfället. Statistikuppgifterna läggs även ut i SCB:s *Statistikdatabasen*, med både antalsuppgifter och andelsskattningar med tillhörande konfidensintervall. Se www.scb.se/uf0502.

Redovisning av konfidensintervall i direkt anslutning till publicerad statistik görs fr.o.m. första halvåret 2008 i samtliga tabeller och i *Statistikdatabasen*. Mellan åren 1998 och 2006 finns konfidensintervall framtagna för vissa av de publicerade tabellerna, för de olika mätperioderna.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Personalutbildningsstatistik
Registervariant	Personalutbildningsstatistik
Registerversion	Första halvåret 2008

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Ej aktuellt.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

I och omläggning av produktionssystemet så att granskning, skapandet av nya variabler och estimation görs i statistikprogrammet SAS har framställningstiden minskat. Detta gäller alla moment från granskning till färdiga tabeller. Vid nästa produktionstillfälle kommer en ännu större tidsbesparing att göras, då det finns färdigskrivna program att använda.